

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

София 1051, ул. "Триадница" № 2

тел. 933 90 11; факс: 980 24 15

www.sacp.government.bg

e-mail: sacp@sacp.government.bg

Изм. №.....

София.....2015г.

ДО
Г-Н ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА В
43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

на Държавната агенция за закрила на детето

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за семейните помощи за деца, № 502-01-35, внесен от Министерски съвет в Комисията по труда, социалната и демографската политика

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АДЕМОВ,

Държавната агенция за закрила на детето принципно подкрепя идеята за ревизия и преуреждане на някои положения в Закона за семейните помощи за деца, а именно в посока на насърчаване на отговорното родителство, подкрепа за отглеждането на детето в семейна среда, постигане на по-голяма социална справедливост при предоставяне на семейните помощи за деца. Отчитайки актуалната ситуация, динамиката в обществените отношения и необходимостта да бъде даден адекватен отговор на новите предизвикателства, които се отчитат във връзка с отглеждането на българските деца.

В тази връзка изразявам следното становище относно Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за семейните помощи за деца:

ДАЗД подкрепя предложението за разширяване на основанията, при които помощите могат да бъдат предоставяни в натура, като това е една своеобразна гаранция, че помощите ще бъдат използвани за детето. Предоставянето на семейни помощи за деца чрез директни плащания или предоставяне в натура е форма на социална закрила и подкрепа от страна на държавата на социално уязвими семейства, които изпитват затруднения при отглеждането на децата си. Тази закрила е израз на грижата и отговорността на държавата за децата и семействата, регламентирани в чл.47 на Конституцията на Република България.

В Законопроекта се предвижда по-специален подход по отношение на подпомагането на ненавършилите 18-годишна възраст бременни и майки. Подкрепям идеята за предвиждане в тази хипотеза на задължително предприемане на мерки за закрила в семейна среда по реда на чл. 23 от Закона за закрила на детето, тъй като тези деца поради своята незрялост се нуждаят от допълнителна подкрепа, включително чрез използване на ресурса на социалните услуги, консултиране, информиране, оказване на правна и образователна помощ и др. Ранното майчинство може да бъде фактор за социално изключване на майката със съответните последици и за детето. Тук би следвало да се предвиди изключение в хипотезата на сключили брак непълнолетни, навършили 16-годишна възраст, които съгласно действащото в страната законодателство се еманципират. Ранните раждания са социален проблем с голяма обществена значимост, както за отделното лице и неговото семейство, така и за детето, което се ражда, а също и за цялото общество, поради негативните последици от ранната раждаемост, а именно малолетните и непълнолетните майки не са физически и психологически готови да са родители; не завършват образованието си, остават без възможности за заетост и стават зависими за оцеляването си; възможни са усложнения при раждането и здравословни последици за детето; детето страда от незрелостта на своите родители включително и по отношение на родителската грижа.

В Законопроекта се предвижда и нов вид еднократна помощ при осиновяване, в чл. 6б, като отпускането ѝ не е обвързано с доходите на семейството. Този подход е важен и нужен, за да могат да бъдат покрити инцидентните разходи свързани с първоначалните адаптационни процеси на детето в осиновителното семейство. Следва да бъде отчетено, че голяма част от тези деца, които в определен период от своя живот са били лишени от семейство, институционализирани, лишени от родителски ласки и грижи. Поради тези обстоятелства те са по-уязвими и раними и се нуждаят от необходимата последваща подкрепа след акта на осиновяване. Необходимо е да се отчете, че в законодателството на Р България е регламентирана тайната на осиновяването. Прилагайки нормата на чл. 6б в новия законопроект на закона за семейни помощи за деца, следва да се гарантира тайната на осиновителя.

В Законопроекта ясно се отчита и особената уязвимост на децата с трайно увреждания и на децата близнаци, предвид на което при диференцирането на различните видове помощи се запазват действащите и към момента принципи за по-висок размер на помощите за тези категории деца.

Предвиждат се и редица текстове за възстановяване на неправомерно получени помощи по реда на Закона, за подобряване на контролната дейност, на сроковете, касаещи отпускането на различните видове помощи, които ще доведат до по-голяма прецизност и яснота по отношение на проследяването на получаването на помощите и тяхното разходване за нуждите на децата.

Законопроектът отчита и едно важно обстоятелство от съществуващата действителност, което е в унисон и със Семейния кодекс, а именно предложението в определението за „семейство” да се включат и съвместно живеещите родители без сключен граждански брак, което от своя страна ще доведе равенството при кандидатстване и предоставяне на семейни помощи за деца. В Конституцията на страната е регламентирано равенството на всички български граждани пред закона.

С уважение,

ЕВА ЖЕЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ